

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/23/2019
Identifikačné číslo spisu:	6615010348
Dátum vydania rozhodnutia:	23.05.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Hatala
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:6615010348.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného P. W. pre prečin skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 259 ods. 1 písm. g/ Tr. zák., prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 23. mája 2019 v Bratislave dovolanie obvineného P. W. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. júla 2018, sp. zn. 5To/107/2017, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného P. W. sa odmieta .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica z 24. apríla 2017, sp. zn. 2T/11/2016, bol obvinený P. W. uznaný vinným zo spáchania prečinu skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 259 ods. 1 písm. g/ Tr. zák. na skutkovom základe, že

v presne neustálenom čase od 15:28 h dňa 19. júna 2009 do 22. júna 2009 na dosiaľ nezistenom mieste, vedený zámerom získať obchodný podiel poškodenej B. P., nar. XX. U. XXXX, trvale bytom M., Q. XXXX/X, v obchodnej spoločnosti GAMART, s.r.o., v tom čase so sídlom Lučenec, Rádayho 8, IČO 31 627 645, a stať sa namiesto poškodenej spoločníkom uvedenej spoločnosti s deklarovanou výškou vkladu spoločníka 16.320.000,- Sk, bez jej vedomia a súhlasu, zabezpečil dodatočnú úpravu zmluvy o prevode obchodného podielu poškodenej v obchodnej spoločnosti Gamart - Bazalt, s.r.o. so sídlom Lučenec, Kolonáda 8, IČO 31 637 868, ktorú jej sám dňa 19. júna 2009 na Notárskom úrade JUDr. Marty Jurinovej v Lučenci podľa predchádzajúcej dohody predložil k podpisu a to tak, že na zmluve s už osvedčeným podpisom poškodenej z 19. júna 2009 ako prevádzajúcej, bola odlepená pečatiaca nálepka notárky a odpojený tretí list, obsahujúci podpisovú doložku prevádzajúceho a nadobúdateľa, bez ich bližšej identifikácie, ako aj bez identifikácie spoločnosti, v ktorej sa obchodný podiel prevádza, ktorý list bol následne pripojený k dvom listom inej zmluvy o prevode obchodného podielu v spoločnosti GAMART, ktorá mala byť uzavretá medzi poškodenou ako prevádzajúcim a ním ako nadobúdateľom, ktorú však poškodená nikdy nepodpísala, a hoci vedel, že podľa dohody s poškodenou nemal byť nadobúdateľom obchodného podielu v spol. GAMART, ktorý v tom čase poškodená ani nemala záujem previesť na inú osobu, tretí list takto skompilovanej zmluvy ako nadobúdateľ, v rámci úkonu osvedčenia

pravosti podpisu, dňa 22. júna 2009 na Notárskom úrade JUDr. Marty Jurinovej v Lučenci podpísal; zároveň svojim podpisom opatril v doložke označujúcej predsedu valného zhromaždenia zápisnicu z mimoriadneho valného zhromaždenia spol. GAMART zo 17. júna 2009, v ktorej boli rovnako vymenené prvé dve strany, obsahom ktorých bolo pôvodne rozhodnutie valného zhromaždenia inej spoločnosti, spol. Gamart - Bazalt schvaľujúce prevod obchodného podielu poškodenej v tejto spoločnosti, tak, aby upravená zápisnica zodpovedala zmluve o prevode obchodného podielu poškodenej v spol. GAMART, a ďalej aj k označenej zápisnici z mimoriadneho valného zhromaždenia, prislúchajúcu prezenčnú listinu, ktorá obsahovala neautentický podpis poškodenej, vytvorený technickou reprodukciou (prenesením) jej podpisu z inej listiny, po čom následne takto upravené a ním podpísané listiny ako podklad na zápis zmeny zapísaných údajov v obchodnom registri v zmysle § 200a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, § 5 ods. 2, ods. 6 zákona č. 530/2003 Z.z. o obchodnom registri v znení neskorších predpisov, viediac, že neodrážajú reálny skutkový a právny stav vlastníctva obchodných podielov v spol. GAMART, prostredníctvom spolupracujúcej advokátskej kancelárie, odovzdal Ing. arch. U. T., ktorý ako novovymenovaný konateľ spol. GAMART, plniac povinnosť štatutárneho orgánu, vyplývajúcu z § 5 ods. 5 zákona č. 530/2003 o obchodnom registri, podal dňa 23. júna 2009 na príslušný registrový súd - Okresný súd Banská Bystrica návrh na zápis zmeny zapísaných údajov obchodného registra z 22. júna 2009, ktorému registrový súd vyhovel a dňa 26. júna 2009 pod sp. zn. 4re/227/2009 zapísal v jeho zmysle ako nového spoločníka spoločnosti GAMART namiesto poškodenej obvineného s výškou vkladu spoločníka po konverzii na euro 541.725,- €.

Okresný súd uložil obvinenému podľa § 259 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j/ Tr. zák., § 56 ods. 2 Tr. zák. peňažný trest vo výške 1 000,- € (jedentisíc eur). Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák., pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, bol ustanovený náhradný trest odňatia slobody v trvaní 6 (šesť) mesiacov.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal obvinený odvolanie, ktoré Krajský súd v Banskej Bystrici preskúmal a následne, dňa 19. júla 2018, sp. zn. 5To/107/2017, podľa § 319 Tr. por., ako nedôvodné zamietol.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal obvinený prostredníctvom svojho obhajcu 23. októbra 2018 dovolanie, ktoré oprel o dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/ a písm. i/ Tr. por.

Obvinený v dovolaní namietal, že počas súdneho konania navrhol výsluch svedka Ing. arch. U. T., tento výsluch bol súdom prerušený a nebolo mu umožnené vypovedať. Návrh na vypočutie svedka bol daný aj odvolaciemu súdu, ktorý tento výsluch taktiež nevykonával. Tieto návrhy obvineného na vykonanie dôkazu ostali bez odozvy, súdy na ne nereagovali ani neodôvodnili prečo tento dôkaz nebol vykonaný. Ďalej obvinený uviedol, že on nevykonával žiadnu úpravu listiny, nedal pokyn na úpravu listiny, nikoho nenavádzal na úpravu listiny a ani nepredkladal listinu na zápis do Obchodného registra. Oba súdy nijako nepreukázali ani neodôvodnili, že práve obvinený sa skutku podľa § 259 Tr. zák. dopustil. V závere dovolania obvinený žiadal o odloženie výkonu peňažného trestu do doby rozhodnutia dovolacieho súdu.

Z uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici a rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica zrušil a vec vrátil tomuto súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

K dovolaniu sa vyjadril k prokurátor Krajskej prokuratúry Banská Bystrica. Uviedol, že skutočnosť, ktorú obvinený podradil pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., teda námietku spojenú s vypočutím svedka Ing. arch. U. T., obvinený v základnom ani riadnom opravnom konaní neuplatnil. Navyše táto námietka nezodpovedá ani procesnej realite predmetnej veci a v nej uskutočnenému súdnemu konaniu. Výsluch svedka bol reálne a riadne vykonaný na hlavnom pojednávaní dňa 28. novembra 2016. Zo strany obvineného písomným podaním z 23. januára 2017 došlo k opakovaniu dôkazného návrhu na vypočutie svedka Ing. arch. U. T., ktorému okresný súd nevyhovel. Podľa názoru prokurátora formálne odmietnutie návrhu z 23. januára 2017 nebolo potrebné a to nie iba z dôvodu, že išlo o duplicitné navrhovanie toho istého dôkazu, ktorý už bol súdom v minulosti

vykonaný, ale preto, že okolnosti, ktorých sa mal „dopočúvací“ výsluch svedka týkať, boli už predmetom jeho skoršieho vypočutia a svedkom boli jasne a zrozumiteľne zodpovedané. Ďalej v súvislosti s postupom odvolacieho súdu, zo strany ktorého mal byť návrh na výsluch uvedeného svedka taktiež opomenutý, prokurátor uviedol, že z písomných podaní obvineného nevyplýva, že by takýto návrh v kvalifikovanej podobe smerom k odvolaciemu súdu vôbec učinil. Dôvody dovolania uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. podľa prokurátora tiež nie sú dané. Obvinený v skutočnosti napadol myšlienkovú činnosť súdu pri hodnotení výsledkov dokazovania a najmä jej výsledok v podobe formulácie konkrétnych, jemu neprospievajúcich skutkových zistení vo výroku odsudzujúceho rozsudku, ktorá činnosť však spadá do predmetu úpravy trestného práva procesného a nie práva hmotného. Na základe uvedeného navrhol dovolanie obvineného odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pri predbežnom prieskume zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, 3 Tr. por.). Dovolanie podal obvinený v súlade s ustanovením § 373 ods. 1 Tr. por. prostredníctvom obhajcu. Zároveň však zistil, že dovolanie obvineného je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky opakovane pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších (mimoriadnych) procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por. Úlohou dovolacieho súdu je následne posúdiť, či námietky dovolateľov obsahovo naplňajú niektorý z nimi uplatnených dovolacích dôvodov.

Nakoľko dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podať dovolanie, vrátane dovolacích dôvodov, sú preto striktné obmedzené, aby sa širokým uplatňovaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštitúcia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie. Dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. a/ až g/ Tr. por. nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti (§ 371 ods. 4 veta prvá Tr. por.). Dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Obvinený ako prvý dovolací dôvod uplatnil ustanovenie § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

Konštantná judikatúra dovolacieho súdu právo na obhajobu v zmysle citovaného dovolacieho dôvodu chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Právo na obhajobu garantované čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako aj čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky nachádza svoj odraz v celom rade ustanovení Trestného poriadku upravujúcich jednotlivé čiastkové práva obvineného v rôznych štádiách trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo o sebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Z dikcie citovaného ustanovenia je totiž jednoznačne zrejmé, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilým dovolacím dôvodom. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky potom o zásadné porušenie práva na obhajobu pôjde najmä v prípade, keď obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby.

Právo na obhajobu každého, proti komu sa vedie trestné konanie, je v Trestnom poriadku upravené v §

2 ods. 9 Tr. por. Dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. je však iba zásadné porušenie práva na obhajobu. Takým zásadným porušením by bolo najmä porušenie práva na obhajobu tým, že obvinený nemal obhajcu, aj keď ho podľa zákona mal mať, pričom táto skutočnosť je dôvodom dovolania bez ohľadu na to, z akého dôvodu mal obvinený obhajcu mať v zmysle § 37 a § 38 Tr. por. Dôležité sú preto i konkrétne podmienky prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne ako aj vo vzájomných súvislostiach.

Z predloženého spisového materiálu dovolací súd zistil, že výsluch svedka Ing. arch. U. T. bol riadne vykonaný na hlavnom pojednávaní konanom dňa 28. novembra 2016. Obvinený ako prvý z procesných strán začal realizovať predmetný výsluch a klásť svedkovi otázky. Ako vyplýva z príslušnej zápisnice z hlavného pojednávania, v tento deň došlo k vykonaniu iba jediného dôkazu, ktorým bol práve výsluch uvedeného svedka, pričom samotné pojednávanie v tento deň trvalo od 9:30 do 10:40 hod., čo je doba nepochybne postačujúca na získanie svedectva Ing. arch. U. T. v rozsahu vyčerpávajúcom predmet dokazovania. Pokiaľ v priebehu vypočúvania svedka došlo zo strany predsedu senátu k zásahu do priebehu úkonu, v žiadnom prípade nešlo o svojvoľné obmedzenie a selekciu kvantity svedkom uvádzaných skutočností, ale o realizáciu oprávnenia súdu sledujúceho cieľ v odseku 3 § 253 Tr. por., t.j. aby hlavné pojednávanie bolo skutočne zamerané na čo najúčinnejšie objasnenie veci v rozsahu nevyhnutnom pre spravodlivé rozhodnutie. V tomto smere dovolací súd nezistil žiadne zásadné porušenie práva na obhajobu a to ani pred odvolacím súdom, a preto argumentáciu obvineného vo vzťahu k tomu dovolaciemu dôvodu nemohol akceptovať, pretože nie sú spôsobilé naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Obvinený ako ďalší dovolací dôvod uplatnil dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu konania obvineného ako prečinu skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 259 ods. 1 písm. g/ Tr. zák., táto zodpovedá priebehu skutkového deja uvedeného v rozsudku okresného súdu, ako aj v napadnutom uznesení po objektívnej i subjektívnej stránke. V tomto smere námietky obvineného nie sú opodstatnené.

K žiadosti obvineného o odklad výkonu peňažného trestu najvyšší súd považuje za potrebné predovšetkým uviesť, že podľa ustanovenia § 406 ods. 2 Tr. por. rozhodnutia súvisiace s výkonom trestov a ochranných opatrení robí súd, ktorý vo veci rozhodoval v prvom stupni. Možno tiež zdôrazniť, že odloženie výkonu peňažného trestu je viazané na lehotu troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku, ktorým bol tento trest uložený.

V posudzovanej veci, ako z vyššie uvedeného vyplýva, neboli splnené zákonné podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ a písm. i/ Tr. por., preto Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného P. W. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.